

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

PRENATÁLNÍ OBDOBÍ

PRENATÁLNÍ OBDOBÍ

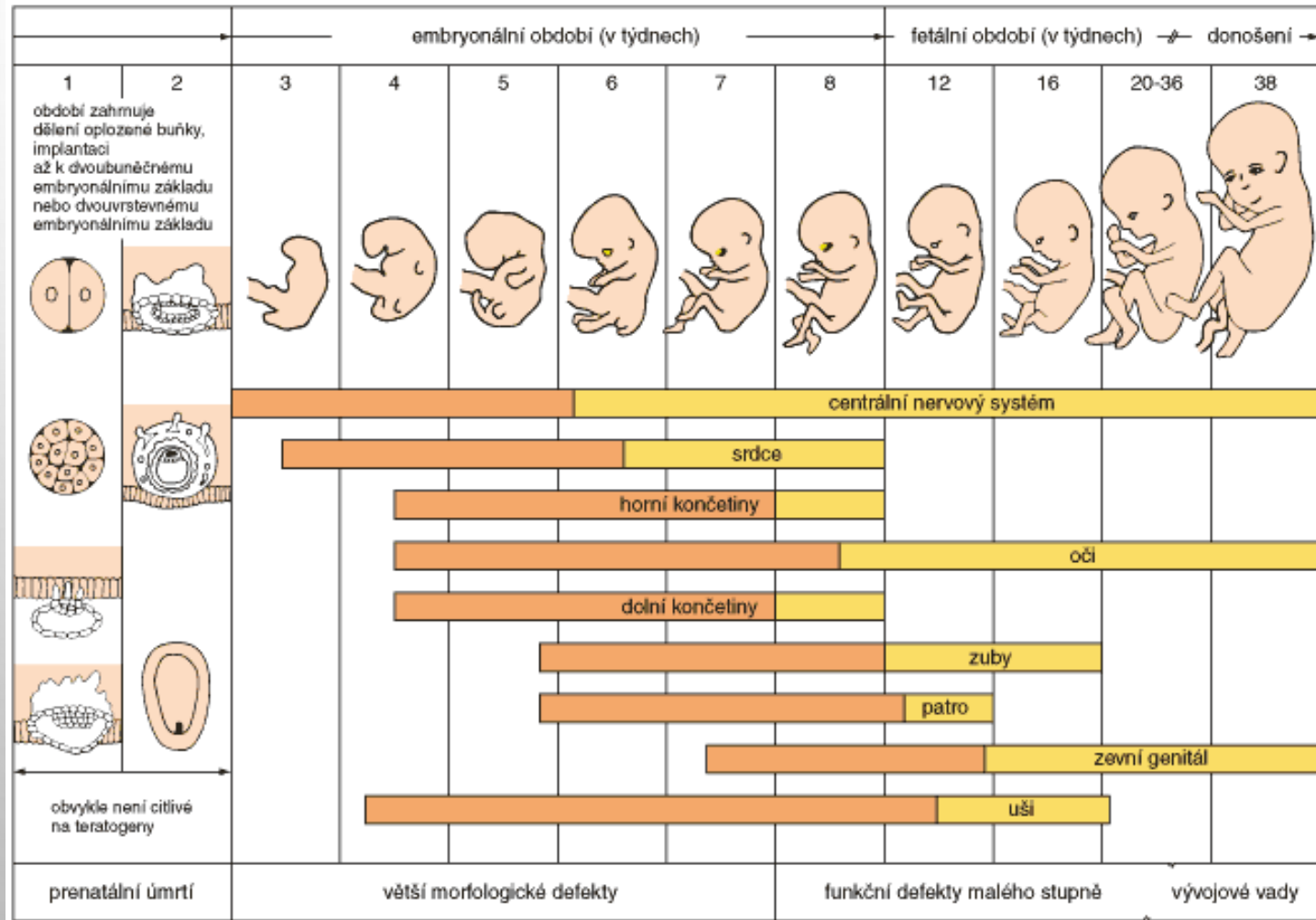
OSNOVA LEKCE

- 1. DĚLENÍ OBDOBÍ, VÝVOJ PLODU
- 2. POČÁTKY VÝZKUMU
- 3. VÝZKUM A PRENATÁLNÍ PSYCHOLOGIE
- 5. SCHOPNOSTI DÍTĚTE PŘED NAROZENÍM
- 4. UPT A JEHO DŮSLEDKY
- 5. PORUCHY PRENATÁLNÍHO VÝVOJE
- 6. NEDONOŠENÉ DĚTI

DĚLENÍ PRENATÁLNÍHO VÝVOJE

- **NIDACE** – OD OPLOZENÍ PO UHNÍZDĚNÍ VAJÍČKA (PŘES STADIA MORULY, BLASTOCYSTY), TRVÁ 2-3 TÝDNY, KONCEM TŘETÍHO TÝDNE VZNIKÁ NERVOVÁ TRUBICE, COŽ JE ZÁKLAD POZDĚJŠÍ NERVOVÉ SOUSTAVY. ŽENA MÁ V KREVNÍM ŘEČIŠTI I MOČI PŘÍTOMEN HORMON HCG, TEN JE DETEKOVÁN TĚHOTENSKÝM TESTEM, POTVRZENÍ TĚHOTENSTVÍ JE TEDY MOŽNÉ JIŽ V TÉTO RANÉ FÁZI.
- **EMBRYONÁLNÍ OBDOBÍ** – TRVÁ OD 3. DO 12. TÝDNE, VYTVÁŘÍ SE ZÁKLAD VŠECH ORGÁNOVÝCH SOUSTAV. EMBRYO JE VELMI CITLIVÉ NA CHEMICKÉ VLIVY, TZN. OBZVLÁŠTĚ V TÉTO FÁZI BY SE TĚHOTNÁ ŽENA MĚLA VYVAROVAT RŮZNÝCH LÉKŮ, ALKOHOLU, APOD., OVŠEM V TÉTO FÁZI MNOHO ŽEN O TĚHOTENSTVÍ JEŠTĚ NEMUSÍ VĚDĚT.
- **FETUS (PLOD)** – TOTO OBDOBÍ TRVÁ OD 9. AŽ 12. TÝDNE TĚHOTENSTVÍ DO PORODU. VELIKOST PLODU NA ZAČÁTKU OBDOBÍ JE ZHRUBA 25-30 MM. PLOD MÁ VYVINUTY VŠECHNY SVALOVÉ SKUPINY, JE MOŽNÉ SLEDOVAT DROBNÉ SVALOVÉ ZÁŠKUBY A JEMNÉ KONTRAKCE, DÁLE JE MĚŘITELNÁ BIOELEKTRICKÁ AKTIVITA MOZKU (POZDĚJI CCA OD 20 TÝDNE DIFERENCIACE SPÁNKOVÉHO A BDĚLÉHO STAVU).

VÝVOJ PLODU

VÝVOJ PLODU – 12. A 16. TÝDEN

VÝVOJ PLODU- 25. TÝDEN

OTÁZKY I.

- PROČ MÁ VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE ZÁJEM O VÝVOJ PŘED NAROZENÍM?
 - CO UMÍ DÍTĚ PŘED NAROZENÍM?
 - CO JE TO MOZARTŮV EFEKT?

PRENATÁLNÍ OBDOBÍ -POČÁTKY VÝZKUMU

PŮVODNĚ: PSYCHICKÝ ŽIVOT ZAČÍNÁ V MOMENTÉ PORODU

PRŮKOPNÍKEM **A. GESELL, MINKOWSKI** – 50. LÉTA 20. STOLETÍ

PRVNÍ POZNATKY Z CHOVÁNÍ – NEZRALÉ DĚTI V INKUBÁTORECH ČI PLODY PŘEDČASNĚ VYŇATÉ

SOUČASNOST – TECHNIKA K REGISTRACI SPONTÁNNÍCH AKTIVIT PLODU A JEHO REAKCÍ NA PODNĚTY – ULTRAZVUK, TERMOGRAFIE, FETÁLNÍ EEG I EKG.

SOUČASNÉ VÝZKUMY -CÍL: VLIV PRENATÁLNÍHO ŽIVOTA NA ŽIVOT PO NAROZENÍ

MOZARTŮV EFEKT – NEPROKÁZÁN ☹ ☹ ☹

ALE MNOHÉ ELEMENTÁRNÍ UČENÍ ANO!

DÍTĚ VNÍMÁ – UČÍ SE – JE SOCIÁLNĚ AKTIVNÍ! ŽIVOT ZAČÍNÁ VE TMĚ...

PRENATÁLNÍ OBDOBÍ – SCHOPNOSTI PLODU

1. **PLOD JE VELMI BRZO PŘIPRAVEN PRO ČINNOSTI:** NUTNÉ PRO JEHO PŘEŽITÍ A PRO INTERAKCI S VNĚJŠÍM SVĚTEM

2. **PLOD JE AKTIVNÍ,** OVLÁDÁ SVOJE OKOLÍ, PROSTŘEDÍ:

ZMĚNY POLOHY

URČOVÁNÍ DOBY PORODU, AKTIVNÍ NÁPOMOC (ŽIVÉ X MRTVÉ DĚTI)

3. **PLOD JE SCHOPEN SOCIÁLNÍ INTERAKCE:**

NEVERBÁLNÍ DIALOG MEZI MATKOU A DÍTĚTEM

- DOPORUČENÍ ODBORNÍKŮ O KONTAKTECH S NENAROZENÝM DÍTĚTEM.

ROZPOZNÁVÁNÍ HUDBY.

INTUITIVNÍ RODIČOVSTVÍ.

DOBŘÍ PSYCHICKÝ STAV MATKY JE DŮLEŽITÝ PRO ZÁKLADY PSYCHIKY DÍTĚTE.

PRENATÁLNÍ OBDOBÍ – SCHOPNOSTI PLODU

OD 20. TÝDNE SENZORICKÉ DRÁHY BOLESTI

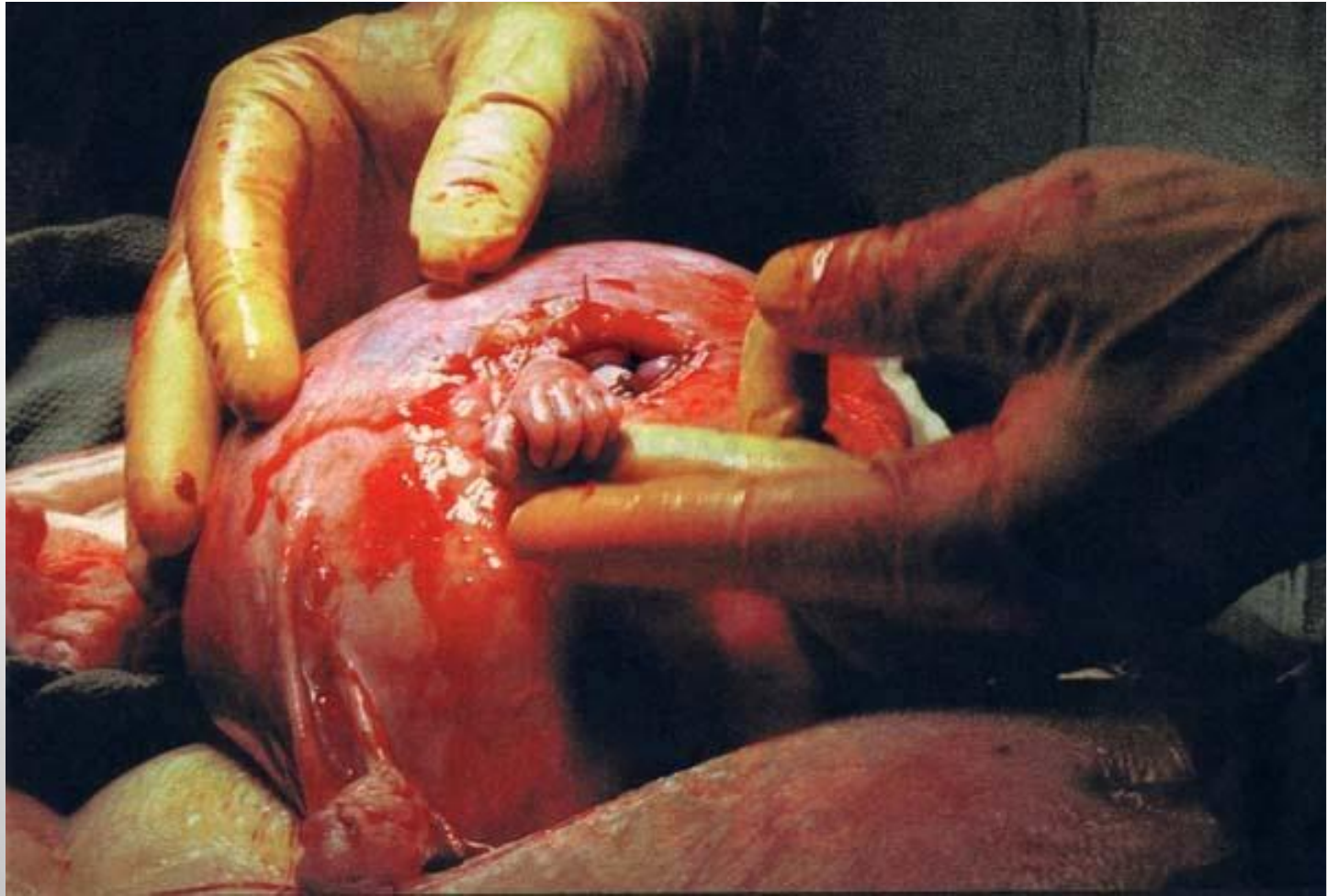
OD 24. TÝDNE – REAKCE NA AKUSTICKÉ PODNĚTY, NAVAZUJE ODLIŠENÍ LIDSKÉ ŘEČI OD JINÝCH ZVUKŮ, KE KONCI TĚHOTENSTVÍ ODLIŠUJE HLAS SVÉ MATKY, OD JINÝCH HLASŮ, PRAVDĚPODOBŇE ROZPOZNAVÁ EMOCIONÁLNÍ ODSTÍNY.

OD 22. TÝDNE – PROKÁZÁNA SCHOPNOST HABITUACE, ROSTE S PŘIBÝVAJÍCÍM VĚKEM. SCHOPNOST HABITUACE SE ZHORŠUJE V ZÁTĚŽOVÝCH SITUACÍCH – NEDOSTATEK KYSLÍKU MATKY, PŘI PODÁVÁNÍ LÉKŮ MATCE, 1,5 HODINY PO VYKOUŘENÍ CIGARETY MATKOU, PŘI EMOČNÍM STRESU MATKY...

35. TÝDEN – ROZLIŠUJE SLABIKY LIDSKÉ ŘEČI

V POSLEDNÍ TŘETINĚ TĚHOTENSTVÍ – PLOD PIJE AMNIOVOU TEKUTINU, PODLE PŘÍMĚSÍ JI VYPIJE VĚTŠÍ ČI MENŠÍ MNOŽSTVÍ – TZN. VYVINUT SMYSL CHUTI.

NA NEGATIVNÍ PODNĚTY PLOD AKTIVNĚ REAGUJE

OTÁZKY II.

- PROČ SE DEMONSTRUJE V POLSKU?
- JAKÁ JE LEGISLATIVA OHLEDNĚ UPT V ČR?
 - MÁ ŽENA PRÁVO NA POTRAT?
- JAK SOUVISÍ UPT S VÝVOJOVOU PSYCHOLOGIÍ?

- PŘECHOD Z EMBRYONÁLNÍHO STÁDIA DO STÁDIA PLODU JE DŮLEŽITÝ I Z HLEDISKA LEGISLATIVY.ROZDÍLNÉ V RŮZNÝCH ZEMÍCH – POTRATOVÁ TURISTIKA.
- ZÁKON ČR: MOŽNOST PŘERUŠENÍ TĚHOTENSTVÍ NA PŘÁNÍ PLNOLETÉ ŽENY, NEPŘESAHUJE-LI TĚHOTENSTVÍ 12 TÝDNŮ,. V POZDĚJŠÍM OBDOBÍ POUZE, JE-LI OHROŽEN ŽIVOT ŽENY NEBO JE PROKÁZÁNO TĚŽKÉ POŠKOZENÍ PLODU ČI JE PLOD NESCHOPEN ŽIVOTA. Z GENETICKÝCH DŮVODŮ DO 24. TÝDNE.
- MAXIMUM INTERRUPCIÍ V LETECH 1988-1990, 98 POTRATŮ NA 100 PORODŮ V ROCE 2008, CCA 30 POTRATŮ NA 100 PORODŮ
- DVĚ PRÁVA – PRÁVO NA ŽIVOT, ZAKOTVENÉ V LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (LIDSKÝ ŽIVOT JE HODEN OCHRANY JIŽ PŘED NAROZENÍM A ŽE NIKDO NESMÍ BÝT ZBAVEN ŽIVOTA) A PRÁVO ŽENY NA ROZHODOVÁNÍ O VLASTNÍM TĚLE.

PROBLEMATIKA UMĚLÉHO PŘERUŠENÍ TĚHOTENSTVÍ

MATĚJČEK: NECHTĚNÉ DĚTI

- POČÁTKEM 70. LET SLEDOVAL ZDENĚK MATĚJČEK 220 NECHTĚNÝCH DĚTÍ OD 9 LET DO DOSPĚLOSTI. ZJISTIL, ŽE NEGATIVNÍ POSTOJ MATKY K TĚHOTENSTVÍ VEDE K:
- HORŠÍM ŠKOLNÍM VÝSLEDKŮM (DĚTI JSOU HŮŘE HODNOCENY ZE STRANY UČITELŮ I SPOLUŽÁKŮ)
- ČASTĚJŠÍ HOSPITALIZACI DÍTĚTE
- ŠPATNÝM MEZILIDSKÝM VZTAHŮM (PROBLÉMY V RODINĚ, MÁLO PŘÁTEL, TRPĚLY KONFLIKTY S NADŘÍZENÝMI I SPOLUPRACOVNÍKY)
- V DOSPĚLOSTI SE MNOŽSTVÍ NECHTĚNÝCH JEDINCŮ OBJEVUJE V PROTIALKOHOLNÍCH A PROTIDROGOVÝCH PORADNÁCH, TAKÉ V CELOSTÁTNÍCH REJSTRÁČÍCH TRESTŮ¹
- Z VÝZKUMU TAKÉ VYPLÝVÁ, ŽE MATKY NECHTĚNÝCH DĚTÍ ČASTĚJI POTRATÍ. MATKA, KTERÁ DÍTĚ NECHTĚLA A NEPŘIJÍMÁ HO, SE K NĚMU PRAVDĚPODOBNĚ CHOVÁ ZVLÁŠTNÍM ZPŮSOBEM. PSYCHICKÁ SUBDEPRIVACE NENÍ NAVENEK NÁPADNÁ, ALE PROMÍTÁ SE NEPŘÍZNIVĚ DO RODIČOVSKÝCH POSTOJŮ K VLASTNÍM DĚTEM. PSYCHICKÉ STRÁDÁNÍ DÍTĚTE MÁ TENDENCI PŘENÁŠET SE Z GENERACE NA GENERACI.

- „TAKÉ JSEM PŘED NEDÁVNEM PODSTOUPILA UPT, BOHUŽEL. BYLO TO Z FINANČNÍCH DŮVODŮ, HLAVNĚ ZE STRANY OTCE. MĚLO TO BÝT NAŠE TŘETÍ DÍTĚ. TENKRÁT JSEM TO CHTĚLA MÍT HLAVNĚ CO NEJRYCHLEJI ZA SEBOU, ASI JSEM MYSLELA, ŽE PAK BUDU MÍT KLID, ALE NAOPAK, ROKY PLYNOU A JÁ NA TO MUSÍM POŘÁD MYSLET, JAK JSEM TAM SEDĚLA A ŘÍKALA SI: UTEČ... A KOLIK BY MU TEĎ BYLO, JAK BY VYPADALO, JAK BY SI VYHRÁLO S DĚTMI. PROHLÍŽÍM FOTKY A VÍM, ŽE TAM NĚKDO CHYBÍ A TO NEJEN NA FOTKÁCH. BOHUŽEL JSEM NEUTEKLA A BUDU SI TO VYČÍTAT CELÝ ŽIVOT. KDYBYCH TYHLE STRÁNKY ČETLA TENKRÁT PŘED, ASI BYCH SE ROZHODLA JINAK.“ (NIKOL)
- „AHOJ HOLKY, MAM ZKUSENOST S FARMAKOLOGICKYM UPT. PREMYSLIM NAD TIM A SPIS JSEM TO NEMELA DELAT. PRVNICH PAR HODIN SE BUDETE CITIT PROVINILE, NEVERILA JSEM TOMU, MYSLELA JSEM ZE BUDU CITIT ULEVU, ALE OPAK JE PRAVDOU. JE TO TAK, ZE DITE JE OPRAVDU DAR AT UZ MATE SITUACI JAKOUKOLIV, TO ZE TO CLOVEK V DANOU CHVILI NEVIDI A JAKO JEDINE VYCHODISKO VIDI POTRAT JE VYRAZEM UTIKANI SAMA PRED SEBOU. TOTIZ TO DITE NENI TEN HLAVNI PROBLEM, HLAVNI PROBLEM JSME MY A NASE STRACHY, STRACH ZE TO NEZVLADNEME ATD“.

A CO JE
POTOM...

OTÁZKY III.

- JAK ZAJISTIT ZDRAVÍ SVÉHO DÍTĚTE PŘEDA NAROZENÍM?
 - CO ALKOHOL? TROCHO VŮBEC?
 - JAK JE TO S LÉKY BRÁT? NEBRAT?

PORUCHY PRE A PERINATÁLNÍHO VÝVOJE... PŘÍČINY

1. DĚDIČNÉ PORUCHY – VYŠETŘENÍ GENETIKY, ORGÁNŮ

- METODY DIAGNOSTIKY: AMNIOCENTÉZA, ULTRAZVUKY
- DOWNŮV SYNDROM, ROZŠTĚP PATRA, JINÉ VROZENÉ PORUCHY...

2. CO MŮŽE POŠKODIT PLOD ZVNĚJŠKU: NEMOCI, ŽIVOTOSPRÁVA, ÚRAZ, ALKOHOL, DROGY

- **FAS (FETÁLNÍ ALKOHOLOVÝ SYNDROM) X FAE**
- **NOVOROZENECKÝ ABSTINENČNÍ SYNDROM** (TŘES, ZVÝŠENÝ SVALOVÝ TONUS, VYSOKO POSTAVENÝ HLAS PŘI KŘIKU), 3 – 7X ČASTĚJŠÍ PŘEDČASNÝ POROD, NÍZKÁ PORODNÍ HMOTNOST, NEZRALOST, ZVÝŠENÁ DRÁŽDIVOST, PROBLÉMY S KRMENÍM, SPÁNKEM, ZAHLENĚNÍ, POCENÍ

3. LÉKY – ROZSÁHLÉ BIOLOGICKÉ TESTY, ALE....

4. POSTIŽENÍ PŘI PORODU – NEDOSTATEK KYSLÍKU (ASFYXIE) VÝVOJOVÉ PORUCHY, MOŽNÁ DMO

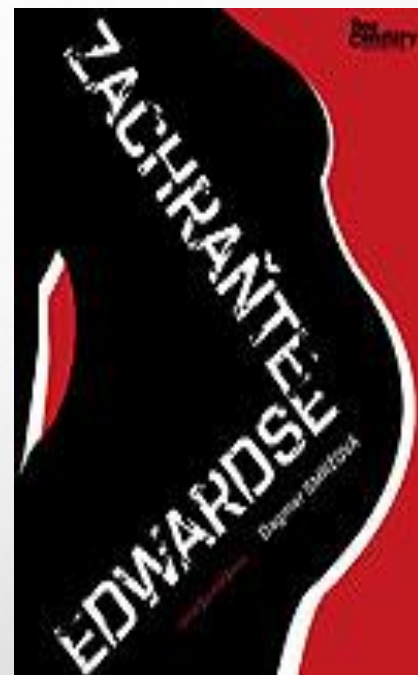
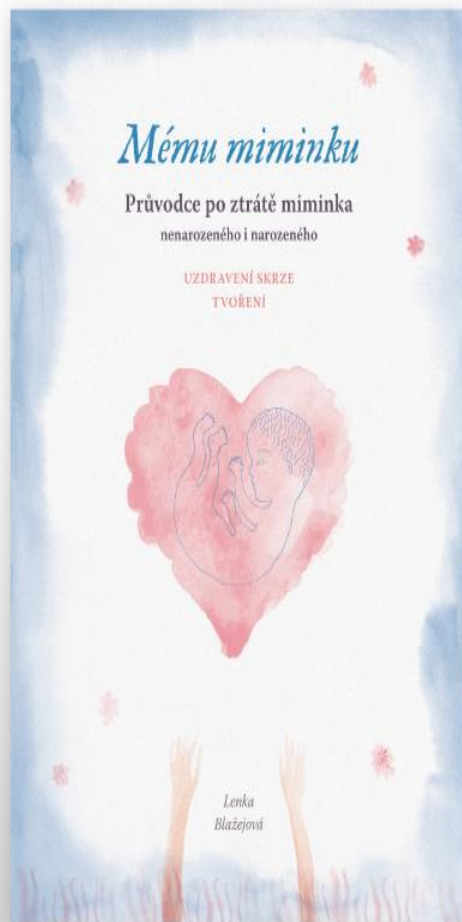
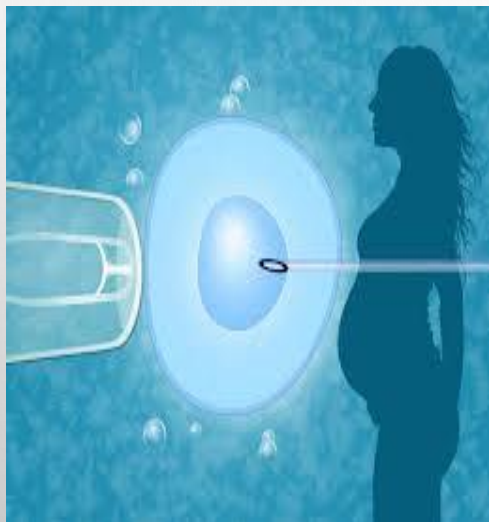
THALIDAMIDOVÉ DĚTI

ALE:

- PRENATÁLNÍ DIAGNOSTIKA... ZÁCHRANA NEBO PEKLO?
- AŽ 1 % RIZIKO POŠKOZENÍ PLODU PŘI ODBĚRU PLODOVÉ VODY
- ETIKA PRENATÁLNÍ DIAGNOSTIKY:
 - NEŘÍKÁNÍ CELÉ PRAVDY X NEPOCHOPENÍ CELÉ PRAVDY X POSTOJ: PRAVDA JE POUZE MEDICÍNSKÁ INFORMACE
 - ALE PRAVDA JE I JINDE (MŮJ ŽIVOT, HODNOTY, HODNOTA ŽIVOTA)
 - ZODPOVĚDNOST ZA MŮJ ŽIVOT
- LÉKY NE, ALE VŽDY ZVAŽOVAT RIZIKA (SCHIZOFRENIE, DEPRESE...)

ETICKÉ A PSYCHOLOGICKÉ PARADOXY VZNIKU ŽIVOTA

ZÁVĚR: ZÁZRAKY
EXISTUJÍ, TZN.
NIKDY NEMÁŠ
JISTOTU

